

và ngoài trường học, vận động cha mẹ, anh chị của học sinh và nhân dân địa phương tích cực chăm lo công tác vệ sinh, thể dục, giải trí cho con em mình.

Bộ Giáo dục, Bộ Y tế, Ủy ban Thể dục thể thao, các Bộ, các ngành có liên quan và Ủy ban hành chính các tỉnh, thành phố cần có kế hoạch và biện pháp cụ thể thực hiện nghiêm chỉnh chỉ thị này và hàng năm báo cáo kết quả lên Chính phủ.

Hà-nội, ngày 2 tháng 6 năm 1969

K.T. Thủ tướng Chính phủ

Phó thủ tướng

LÊ THANH NGHỊ

CÁC BỘ

BỘ LAO ĐỘNG

THÔNG TƯ số 07-LĐ/TT, ngày 6-6-1969 về tăng cường công tác bảo đảm an toàn lao động và bảo vệ sức khỏe công nhân trong tình hình sửa chữa, phục hồi, mở rộng và xây dựng mới xí nghiệp.

BỘ TRƯỞNG BỘ LAO ĐỘNG

Kính gửi: Các Bộ, Tổng cục quản lý sản xuất ;
Các Ủy ban hành chính khu, tỉnh, thành phố ;
Các Sở, Ty, Phòng lao động.

Do yêu cầu của phát triển sản xuất và trước tình hình đế quốc Mỹ buộc phải ngừng ném bom bắn phá miền Bắc, nhiều cơ sở đã bị địch bắn phá đang gấp rút sửa chữa phục hồi ; các xí nghiệp khác đang đầy mạnh sản xuất và nhiều nơi được mở rộng ; có xí nghiệp mới được xây dựng thêm.

Trong thời gian qua, ở các xí nghiệp nói trên, việc chấp hành các quy định về kỹ thuật an toàn và vệ sinh công nghiệp chưa được coi trọng đúng mức, để tồn tại nhiều hiện tượng không an toàn và vệ sinh, có nguy cơ xảy ra tai nạn lao động nghiêm trọng và ảnh hưởng không tốt tới sức khỏe của công nhân :

— Ở các cơ sở sửa chữa, phục hồi sản xuất, nhiều nơi có những bức tường đồ lưng chùng, những mảng bê-tông, tấm ngói, xà gỗ... rơi lơ lửng chưa được tháo dỡ ; những bộ phận, công trình sập đổ dờ dang hoặc bị rạn nứt lớn, đặc biệt những cầu cống xe lửa, xe hơi đã bị đánh phá và sửa đi sửa lại nhiều lần chưa được xác định mức độ hư hỏng để có biện pháp bảo đảm an toàn cần thiết.

Mặt bằng sản xuất ngồn ngang gạch ngói, sắt thép. Có nơi công nhân đi lại, ra vào chỗ làm việc phải leo lỏi dưới các công trình sập đổ dờ dang, trong khi đó thì các đường dây điện bị địch đánh phá hư hỏng không được kiểm tra, thu dọn gọn gàng ; nhiều đoạn mắc tạm nhưng dây đã rách nát không được bọc lại cần thận, lại bắc quá thấp nên đã để xảy ra những vụ tai nạn chết người về điện.

Nhiều nơi có những máy móc thiết bị bị địch đánh phá hư hỏng nặng, sau khi sửa chữa không được kiểm nghiệm, xác định kỹ chất lượng đã đưa vào sử dụng ; những thiết bị an toàn và vệ sinh bị mất hoặc hỏng, ngay cả những thiết bị đơn giản như rào chắn các thiết bị điện, bao che các bộ phận máy nguy hiểm, cũng không được phục hồi. Đối với những máy móc thiết bị khác, trong những năm có chiến tranh phá hoại của địch, nhiều nơi dựa vào hoàn cảnh thời chiến không thực hiện chế độ kiểm tra, bảo dưỡng định kỳ để hư hỏng nhiều nay cũng không sửa chữa kịp thời ; thêm vào đó, việc chấp hành các quy trình vận hành có nhiều chỗ lỏng lẻo, tùy tiện nên đã dẫn đến nhiều sự cố máy móc, có những trường hợp gây ra tai nạn lao động chết người.

— Các xí nghiệp mở rộng, nhiều nơi xây dựng nhà xưởng có tính chất tạm bợ, chắp vá, tiện đâu đặt đó, chẳng những không bảo đảm an toàn và vệ sinh cho chính bộ phận sản xuất

mới xây dựng mà còn ảnh hưởng xấu đến điều kiện làm việc của công nhân ở các bộ phận chung quanh, như có nơi đã bố trí thêm những bộ phận mà trong quá trình sản xuất phát sinh nhiều bụi, hơi độc ở xen vào giữa các bộ phận sản xuất khác, ở ngay cạnh nhà tập thể của công nhân. Và thường là nối mái ở đầu nhà, mở rộng liền kề có thêm chỗ sản xuất, hoặc làm thêm nhà liền sát những nhà cũ nên đã chắn mất hướng thông gió và chiếu sáng thiên nhiên của những công trình cũ.

— Các xí nghiệp di chuyển sơ tán hoặc xây dựng mới trong những năm có chiến tranh phá hoại của địch, nhiều nơi không chú ý đến các điều kiện an toàn và vệ sinh ngay từ khi thiết kế xây dựng, nên khi đưa vào sản xuất để tồn tại nhiều vấn đề thường xuyên có nguy cơ gây ra tai nạn lao động và điều kiện làm việc của công nhân rất xấu như: máy móc bố trí quá chặt, vị trí đặt máy không bảo đảm an toàn lao động, nhà cửa không vững chắc, có nơi khi mưa nước mưa hắt cả vào chỗ làm việc của công nhân. Có xí nghiệp hóa chất trong quá trình sản xuất tỏa ra nhiều bụi và hơi độc lại bố trí cạnh các xí nghiệp khác hoặc đặt ngay giữa khu vực nhân dân ở, nên đã ảnh hưởng không tốt đến điều kiện sản xuất và ăn ở của công nhân ở xí nghiệp bên cạnh và nhân dân ở chung quanh.

— Đáng chú ý nữa là trong thời gian vừa qua, nhiều xí nghiệp mới phát triển hoặc di chuyển sơ tán được đưa vào trong hang núi nhưng khi chọn hang không nghiên cứu kỹ, khi cải tạo xây dựng không thực hiện các biện pháp bảo đảm an toàn nên có nơi trong quá trình cải tạo đã để xảy ra nhiều tai nạn do đá rơi, đá sập; và có nơi tuy đã mất nhiều công sức xây dựng, nhưng phải bỏ dở dang vì không bảo đảm an toàn sản xuất và an toàn lao động. Hoặc có nơi đưa cả một hệ thống sản xuất xi măng, có nơi đưa toàn bộ nhà máy điện vào trong hang núi nhưng không có biện pháp thông gió, chống nóng và chống bụi, việc bố trí thiết bị lại quá chặt và không hợp lý làm cho chỗ công nhân đứng vận hành rất nóng và bụi nhiều nên khi mới chạy thử một bộ phận mà đã có hiện tượng công nhân bị ngạt ngất.

Những thiếu sót tồn tại trên, một phần do hậu quả của chiến tranh, nhưng có nhiều việc chủ yếu do cán bộ quản lý sản xuất ở các ngành; các cấp thiếu quan tâm đến công tác bảo đảm an toàn và vệ sinh cho công nhân, chưa nỗ lực khắc phục khó khăn để giải quyết, có nơi lại dựa vào hoàn cảnh thời chiến để chấp hành tùy tiện các quy định về bảo hộ lao động của Nhà nước.

Bộ Lao động ra thông tư này hướng dẫn một số biện pháp nhằm tăng cường công tác bảo đảm an toàn lao động và bảo vệ sức khỏe cho công nhân trong tình hình sửa chữa, phục hồi, mở rộng và xây dựng mới xí nghiệp hiện nay và sau này.

I. CÁC BIỆN PHÁP CHUNG

1. Khi sửa chữa, phục hồi, mở rộng hoặc xây dựng mới xí nghiệp, phải có đầy đủ thiết kế; cơ quan phụ trách việc lập và xét duyệt thiết kế phải chấp hành đầy đủ các tiêu chuẩn trong các quy phạm về xây dựng, về phòng chữa cháy và các tiêu chuẩn về kỹ thuật an toàn, vệ sinh công nghiệp như đã quy định trong điều 7 của điều lệ bảo hộ lao động ban hành theo nghị định số 181-CP ngày 18-12-1964 của Hội đồng Chính phủ.

2. Trong tình hình sửa chữa phục hồi và sản xuất khẩn trương, điều kiện làm việc có nhiều khó khăn, lại thêm công nhân mới nhiều, do đó, đi đôi với việc xây dựng đầy đủ các quy trình kỹ thuật an toàn cho từng ngành, nghề, nhất thiết các ngành, các xí nghiệp phải tổ chức tốt việc huấn luyện về kỹ thuật an toàn và bảo hộ lao động cho công nhân, cho cán bộ như quy định trong thông tư số 01-LĐ/TT ngày 26-1-1968 của bộ Lao động, và nhất thiết không giao việc cho những công nhân mới hoặc thay đổi ngành, nghề mà chưa được huấn luyện và sát hạch về kỹ thuật an toàn.

3. Cần chấp hành nghiêm chỉnh các thể lệ, chế độ bảo hộ lao động, các quy phạm, quy trình kỹ thuật an toàn; chẳng những phải chú ý về mặt ngăn ngừa tai nạn lao động mà còn phải coi trọng đúng mức việc chăm lo bảo

vệ sức khỏe cho công nhân, chống tư tưởng « thực hiện kế hoạch sản xuất với bất cứ giá nào ». Cần bố trí thì giờ làm việc một cách hợp lý để tận dụng được thời gian, đồng thời bảo đảm đầy đủ thì giờ học tập nghỉ ngơi của công nhân, cán bộ; và phải hết sức quan tâm cải thiện điều kiện làm việc cho công nhân.

Muốn làm tốt việc này, các ngành, các cấp phải có biện pháp giáo dục nâng cao tinh thần trách nhiệm về bảo hộ lao động cho cán bộ và công nhân; chú trọng biểu dương, khen thưởng kịp thời những đơn vị, cá nhân làm tốt công tác này. Các cơ sở sản xuất cần khôi phục lại các hình thức tuyên truyền mà nhiều nơi đã làm có tác dụng tốt như: làm đầy đủ các bản nội quy an toàn lao động từng ngành nghề, từng loại máy và treo ngay tại chỗ công nhân làm việc; những chỗ sản xuất nguy hiểm có tranh vẽ, khẩu hiệu về an toàn lao động; tổ chức phát thanh nhắc nhở thường xuyên về bảo hộ lao động; khi họp kiểm điểm việc thực hiện kế hoạch sản xuất phải kiểm điểm việc thực hiện kế hoạch bảo hộ lao động.

Mặt khác, phải coi trọng đúng mức và thực hiện đều đặn công tác tự kiểm tra về kỹ thuật an toàn và vệ sinh công nghiệp tại xí nghiệp như quy định trong thông tư số 13-TT/LB ngày 17-10-1968 của Liên bộ Lao động — Y tế.

Đối với những cán bộ, công nhân không thực hiện đúng các quy phạm, quy trình kỹ thuật an toàn hoặc do thiếu tinh thần trách nhiệm dễ xảy ra tai nạn lao động, gây thiệt hại tính mạng của công nhân và tài sản của Nhà nước thì phải có hình thức kỷ luật thích đáng như quy định trong điều 37 và 38 của điều lệ bảo hộ lao động.

4. Các ngành, các cấp cần tiếp tục giáo dục cán bộ, công nhân để cao tinh thần cảnh giác sẵn sàng đối phó với việc giặc trở lại đánh phá miền Bắc; các cơ sở sản xuất cần duy trì các biện pháp phòng không đã có nhằm bảo vệ công nhân.

II. CÁC BIỆN PHÁP BẢO ĐẢM AN TOÀN VÀ VỆ SINH LAO ĐỘNG ĐỐI VỚI TỪNG LOẠI CÔNG TRÌNH

A. Về sửa chữa, phục hồi xí nghiệp.

1. Trước khi phục hồi, phải tổ chức kiểm tra và có biện pháp tháo gỡ hoặc phá các bom, đạn chưa nổ nằm trong khu vực xí nghiệp. Về việc này, các cơ sở cần liên hệ với các cơ quan quân sự đề yêu cầu giúp đỡ phương tiện kiểm tra và kinh nghiệm giải quyết để tránh những thiệt hại có thể xảy ra.

2. Các cơ sở bị địch đánh phá, khi phục hồi sản xuất, trước hết phải kiểm tra, xác định và phân loại mức độ hư hỏng của các công trình. Đối với những cơ sở có nhiều công trình lớn, tính chất hư hỏng phức tạp khả năng cơ sở không tự xác định được thì các Bộ, các ngành cần giúp đỡ cơ sở giải quyết vấn đề này.

Căn cứ vào mức độ hư hỏng của từng xí nghiệp để lập kế hoạch sửa chữa, phục hồi từng bước cho từng công trình. Phải chú trọng giải quyết ngay những phần công trình hư hỏng, có nhiều nguy cơ gây ra tai nạn lao động như tường bị đổ dờ dang, các mảng bê-tông, phi-brô xi-măng hoặc xà gỗ rơi lơ lửng. Những chỗ nguy hiểm chưa giải quyết được thì phải rào chắn, không để người qua lại. Những công trình hư hỏng, hiện đã bố trí sản xuất ở bên dưới, mà chưa được xác định mức độ hư hỏng thì phải kiểm tra lại ngay, và có biện pháp xử lý gấp những chỗ hư hỏng nặng trước mùa mưa bão để tránh sập đổ, gây ra tai nạn lao động và hư hỏng máy móc thiết bị.

3. Phải có biện pháp ngăn ngừa tai nạn lao động trong khi sửa chữa phục hồi, chú ý:

— Khi xử lý các bộ phận công trình hư hỏng, nhất là các phần cheo leo ở trên cao phải căn cứ vào tình hình thực tế ở từng nơi mà có các biện pháp bảo đảm an toàn lao động cho đầy đủ và cụ thể.

— Khi sửa chữa ở trên các sàn gác, trước hết phải lát kín hoặc rào chắn các chỗ sàn bị hỏng để công nhân đi lại khỏi bị trượt ngã.

— Trường hợp phải dùng mìn để phá các công trình sập đổ dở dang thì phải thực hiện đúng quy phạm an toàn về bảo quản, vận chuyển và sử dụng vật liệu nổ do Liên bộ Ủy ban Khoa học và kỹ thuật Nhà nước — Bộ Lao động — Bộ Công an ban hành kèm theo quyết định số 83-KHKT/QDLB ngày 2 tháng 5 năm 1968.

— Khi thu dọn mặt bằng hoặc sử dụng địa điểm cũ phải chú ý đề phòng tai nạn lao động về điện; trước khi thu dọn hoặc sử dụng phải căn cứ vào sơ đồ mạng lưới điện của xí nghiệp để kiểm tra lại toàn bộ hệ thống đường dây điện, thiết bị điện và sửa chữa những chỗ bị hư hỏng; những đường dây điện không sử dụng phải tháo gỡ bỏ, nếu chỉ gỡ đầu dây ra khỏi cầu dao thì những đầu dây này phải được bọc kín và cuốn lại cho gọn.

• — Khi phục hồi hoặc bắt thêm các thiết bị đường dây điện, dù là sử dụng tạm thời, đều phải bảo đảm các quy định về kỹ thuật an toàn điện. Trường hợp bắt thêm đường dây mới cạnh đường dây bỏ đi phải bảo đảm khoảng cách an toàn giữa đường dây đang sử dụng và đường dây bỏ đi theo quy định đối với từng cấp điện thế để khi đường dây đang sử dụng bị hỏng, điện cũng không truyền qua đường dây kia được:

4. Khi sửa chữa máy móc thiết bị hư hỏng phải đồng thời phục hồi lại các thiết bị an toàn và vệ sinh. Những bộ phận sản xuất trước chiến tranh đã có các thiết bị thông gió, thiết bị hút bụi hoặc hơi độc, mà đã tháo gỡ đi hoặc hư hỏng thì khi phục hồi sản xuất phải lắp lại và sửa chữa kịp thời. Vấn đề này phải được chú ý ngay từ khi lập và xét duyệt kế hoạch sửa chữa, phục hồi máy móc, thiết bị; và trước khi đưa vào sử dụng phải được kiểm tra nghiệm thu để bảo đảm các điều kiện kỹ thuật an toàn.

5. Khi phục hồi cần chú ý sửa chữa những thiếu sót về an toàn và vệ sinh lao động trong thiết kế xây dựng trước đây, trong bố trí mặt bằng sản xuất, trong lắp đặt thiết bị, tổ chức vận chuyển giao thông (ví dụ như có nơi đặt đường xe goòng đi ngang lối công nhân

thường qua lại đông, nay có điều kiện sửa lại mặt bằng thì cần bố trí lại đường xe goòng tránh đi ngang đường đi chính của công nhân; hoặc có phân xưởng, trước đây bố trí máy quá chật, vị trí máy đặt không bảo đảm an toàn, nay phục hồi sản xuất thì cần phải nghiên cứu bố trí lại cho tốt).

B. Về xây dựng mở rộng xí nghiệp.

1. Khi mở rộng xí nghiệp, dù là một bộ phận nhỏ hay xây dựng tạm thời cũng phải có thiết kế và chấp hành đúng nguyên tắc xét duyệt về xây dựng cơ bản đã quy định. Các công trình xây dựng phải phù hợp với quy hoạch mở rộng lâu dài của xí nghiệp và bảo đảm khi đưa vào sử dụng được an toàn và vệ sinh, tránh tình trạng chắp vá tiện đâu đặt đó, ảnh hưởng xấu đến điều kiện làm việc của công nhân ở chính bộ phận đó và các bộ phận sản xuất ở chung quanh. Để làm tốt việc này, khi thiết kế, ngoài việc phải nghiên cứu thực hiện đầy đủ các quy phạm hiện hành về kỹ thuật an toàn và vệ sinh công nghiệp, các cơ sở cần lấy ý kiến rộng rãi của cán bộ, công nhân, nhất là cán bộ kỹ thuật và cán bộ bảo hộ lao động để xây dựng cho sát với điều kiện thực tế.

2. Khi xây dựng phục hồi hoặc mở rộng xí nghiệp bên trên hoặc bên cạnh các công trình bị tàn phá, các hố bom cũ, phải chú ý đến việc làm kỹ nền đất để tránh sự cố và tai nạn lao động có thể xảy ra khi sử dụng công trình, nhất là ở những nơi sẽ đặt những máy móc có chấn động mạnh.

C. Khi xây dựng mới xí nghiệp.

1. Ngay từ khi điều tra khảo sát để chọn địa điểm cũng như khi thiết kế bố trí mặt bằng xí nghiệp, xây dựng nhà xưởng, lắp đặt thiết bị, máy móc... phải nghiên cứu tính toán cụ thể và đầy đủ để bảo đảm các điều kiện sản xuất của công nhân được an toàn và vệ sinh trong quá trình xây dựng cũng như khi đưa vào sản xuất.

2. Khi bố trí mặt bằng xí nghiệp phải nghiên cứu bố trí hợp lý các bộ phận sản xuất như

những bộ phận sản xuất chất dễ cháy, nổ hoặc trong quá trình sản xuất phát sinh nhiều bụi, hơi độc cần bố trí ở cuối các hướng gió chính trong năm và bảo đảm khoảng cách an toàn, vệ sinh thích hợp đối với các bộ phận sản xuất khác cũng như đối với khu nhà công nhân và nhân dân ở chung quanh.

3. Khi thiết kế xây dựng nhà xưởng thì ngoài việc bảo đảm vững chắc phải chú ý tận dụng ánh sáng và thông gió tự nhiên tốt nhất.

Đối với những công trình xây dựng trước đây, nhất là những công trình xây dựng trong những năm có chiến tranh phá hoại của địch, nếu hiện nay không bảo đảm an toàn và vệ sinh thì phải tu sửa lại.

4. Khi xây dựng các cơ sở sản xuất mới, cùng với việc xây dựng các công trình sản xuất phải xây dựng ngay các công trình phục vụ sinh hoạt của công nhân (như nhà ở, nhà tắm, nhà vệ sinh phụ nữ,...) để bảo đảm khi đưa các cơ sở này vào sản xuất thì đã có đủ các công trình phục vụ sinh hoạt của công nhân.

III. TỒ CHỨC CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN

Bộ Lao động đề nghị các Bộ, các Tổng cục quản lý sản xuất, các Ủy ban lãnh chính địa phương phổ biến sâu rộng và đôn đốc các xí nghiệp, các cơ quan trực thuộc có liên quan; nhất là các cục quản lý sản xuất, kiến thiết cơ bản, các cơ quan thiết kế, kỹ thuật, giáo dục, bảo hộ lao động thực hiện đầy đủ những quy định trong thông tư này.

Các cơ quan lao động địa phương có trách nhiệm kiểm tra đôn đốc việc thi hành thông tư này ở tất cả các xí nghiệp địa phương và xí nghiệp trung ương hoạt động tại địa phương.

Trong quá trình thực hiện, nếu gặp khó khăn, mắc mứu gì thì đề nghị các ngành, các địa phương kịp thời phản ánh cho Bộ Lao động biết để nghiên cứu hướng dẫn thêm.

Hà-nội, ngày 6 tháng 6 năm 1969

K.T. Bộ trưởng Bộ Lao động

Thư trưởng

BÙI QUỶ

BỘ NỘI THƯƠNG

CHỈ THỊ số 06-NT ngày 14-5-1969 về việc cải tiến tổ chức lao động trong cửa hàng.

Trong ngành nội thương, cửa hàng là nơi trực tiếp thực hiện các chính sách thương nghiệp và các chế độ về quản lý kinh tế tài chính của Chính phủ. Trong cửa hàng, yếu tố lao động giữ vị trí rất quan trọng, tổ chức lao động tốt không những nâng cao năng suất lao động, tiết kiệm sức lao động và góp phần hạ thấp chi phí lưu thông, tạo điều kiện dễ hoàn thành tốt kế hoạch lưu chuyển hàng hóa mà còn góp phần tiết kiệm lao động của xã hội, phát huy chức năng phục vụ sản xuất, chiến đấu và đời sống nhân dân.

Các cửa hàng của ta hiện nay phổ biến là kinh doanh tổng hợp, mặt hàng chưa nhiều, cơ sở vật chất kỹ thuật lại rất kém, trình độ chính trị của cán bộ, nhân viên nhìn chung còn thấp. Trong hoàn cảnh chiến tranh, việc tổ chức kinh doanh không ổn định, làm cho công tác tổ chức lao động phức tạp hơn trước.

Gần đây, nhất là từ khi có nghị quyết số 59-CP ngày 10-5-1967 của Hội đồng Chính phủ về tăng cường quản lý kinh tế tài chính, bảo vệ tài sản, thực hành tiết kiệm, nghị quyết số 161-NQ/TƯ ngày 30-6-1967 của Bộ chính trị Trung ương Đảng và số 103-CP ngày 6-7-1967 của Hội đồng Chính phủ về công tác lao động, nhiều cửa hàng đã bước đầu sắp xếp lại lao động, cải tiến nơi công tác, cải tiến phương tiện vận chuyển; công cụ lao động, chấn chỉnh tổ chức bộ máy, điều chỉnh các điều mua bán và cũng đã chú ý chăm lo đời sống, tạo điều kiện dễ anh chị em phục vụ nhân dân được tốt hơn.

Nhưng nhìn chung, công tác cải tiến tổ chức lao động trong cửa hàng làm được ít, chưa đều khắp và còn nhiều khuyết điểm. Các cấp lãnh đạo trong ngành, từ trung ương đến địa phương, chưa chú trọng giáo dục chính trị tư tưởng, bồi dưỡng nghiệp vụ cho người lao động. Bố trí mạng lưới và giờ giấc mua bán hàng ở nhiều nơi chưa hợp lý. Quản lý, sử dụng lao động chưa tốt, nơi công tác còn luộm thuộm, công cụ lao động thiếu, ở một số nơi điều kiện làm việc của